

Otevřený dopis odborných společností v reakci na ostudnou formu komunikace Ministerstva zemědělství

V Praze, 20. srpna 2020

Vážený pane premiére, vážený pane ministře,

obracíme se na Vás jako zástupci odborných společností, které letos na jaře vydaly společné stanovisko ohledně tzv. Moravské Amazonie, tedy lužních lesů při dolních tocích Moravy a Dyje (dále Soutok) (Příloha I). V tomto stanovisku jsme vyjádřili názor odborné veřejnosti, že ochrana tohoto biologicky nesmírně cenného území není dostatečně institucionálně a územně zajištěna, což vede k jeho poškozování a neplnění závazků, které si vláda ČR sama vytyčila. Na stanovisko za Ministerstvo zemědělství (dále MZe) odpověděl náměstek pro řízení Sekce lesního hospodářství pan Mgr. Patrik Mlynář (Příloha II). Odpověď obsahuje zavádějící tvrzení a flagrantně ignoruje vědecky podložené poznatky. Její obsah i formu považujeme za natolik urážlivou, že jsme nuceni reagovat.

Pan náměstek v dopise píše o našem „neobjektivním hodnocení vlivu lesnického hospodaření na vývoj a stav lužních lesů“. Když pomíneme, že pan náměstek, jakožto zástupce resortu zodpovědného za stav našich lesů, může být v tomto ohledu těžko arbitrem objektivity, považujeme za důležité zdůraznit, že naše stanovisko odráží odbornou diskusi ve vědeckých společnostech, sdružujících několik tisíc členů včetně akademiků z většiny našich univerzit, Akademie věd ČR a mnoha dalších vědeckých institucí. Je výsledkem dlouhodobé diskuse ve vědecké komunitě založené na řadě konkrétních vědeckých studií.

Pan náměstek zmiňuje „účelové načasování“ našeho společného stanoviska. O problému Soutoku se už hovoří mnoho let, přírodovědci situaci považují za zcela tristní a o její řešení se snaží od minulého století. V současnosti existuje návrh Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK ČR) na síť chráněných území, s nímž Lesy České republiky nesouhlasí a staví proti němu vlastní, extrémně redukovaný návrh takové sítě. K takovému postupu jim však schází mandát i odbornost. Načasování našeho stanoviska nebylo účelové, pouze odráželo momentální konflikt mezi státními orgány ochrany přírody a hlavním subjektem, který v oblasti spravuje lesy ve vlastnictví státu, a který hospodaří tak, že již způsobil nenávratné ztráty biologické rozmanitosti.

Pan náměstek v dopise argumentuje tím, že ochrana Soutoku je zajištěna existencí biosférické rezervace. Nejsme schopni odlišit, zda jde v tomto případě o vědomou lež, nebo jen o totální neporozumění problematice. Biosférické rezervace nemají žádnou oporu v našem právním systému. Z jejich existence proto neplyne nic, co by jakkoli přispělo k ochraně přírody jejich území. Biosférické rezervace tedy neposkytují nejen adekvátní, ale dokonce vůbec žádnou ochranu území. Nezbytnost

zajistit územní ochranu Soutoku v souladu s platnou legislativou ČR ostatně zdůrazňuje ve svém stanovisku i dlouholetý předseda Českého národního komitétu programu UNESCO Člověk a biosféra, který činnost biosférických rezervací u nás koordinuje (**Příloha III**).

Oficiální dopis náměstka Mlynáře obsahuje výroky o nepřátelské emotivnosti našeho prohlášení a tvrzení, že „emotivně vypjatá kampaň dosud nikdy nic nevyřešila“. Pomiňme nyní, že ve skutečnosti se málokterý zásadní společenský problém naopak nevyřešil bez emotivně vypjatých kampaní. Naše prohlášení není nikterak emotivně vypjaté, jakkoli odráží frustraci z dlouhodobé neochoty řešit palčivý problém našeho biologicky nejhodnotnějšího území. Odpověď pana náměstka Mlynáře indikuje nejen odbornou nekompetenci, ale také trvajícím neochotu vyslyšet argumenty odborné veřejnosti a přezíravý postoj MZe k veřejnosti jako takové.

Odpověď pana náměstka proto považujeme za natolik urážlivou vůči vědecké obci, že jsme nuceni žádat o veřejnou omluvu a odvolání pana náměstka z funkce. Zároveň očekáváme zásadně věcnější a konstruktivnější přístup MZe k diskusi o způsobech využití státního majetku i dalších zdrojů, které toto ministerstvo pro občany této země spravuje.

Za předsednictva odborných společností podepsáni:

Doc. Mgr. Tomáš Bartonička, Ph.D., ředitel České společnosti pro ochranu netopýrů

Prof. RNDr. Ivan Horáček, CSc., předseda České společnosti pro ochranu netopýrů

Prof. RNDr. Milan Chytrý, Ph.D., místopředseda České botanické společnosti

RNDr. David Král, Ph.D., předseda České společnosti entomologické

Prof. RNDr. Zdeněk Laštůvka, CSc., předseda Jihomoravské pobočky České společnosti entomologické

Ing. Alois Pavlíčko, Ph.D., předseda Společnosti pro ochranu motýlů

Prof. Mgr. Stano Pekár, Ph.D., člen České arachnologické společnosti

Prof. RNDr. Karel Prach, CSc., předseda České botanické společnosti

RNDr. Milan Řezáč, Ph.D., předseda České arachnologické společnosti

Prof. RNDr. David Storch, Ph.D., místopředseda České společnosti pro ekologii

RNDr. Robert Tropek, Ph.D., předseda České společnosti pro ekologii

Mgr. Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické

Prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc., člen České limnologické společnosti

Doc. RNDr. Petr Znachor, Ph.D., předseda České limnologické společnosti

Rozdělovník:

Ing. Andrej Babiš
Předseda vlády České republiky
Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana
E-mail: babisa@psp.cz, premier@vlada.cz

Ing. Miroslav Toman, CSc.
Ministr zemědělství
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
110 00 – Praha 1
E-mail: miroslav.toman@mze.cz, info@mze.cz, posta@mze.cz

Na vědomí:

Mgr. Richard Brabec
Ministr životního prostředí
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 – Praha 10
E-mail: richard.brabec@mzp.cz, info@mzp.cz, posta@mzp.cz

Ing. Jaroslav Faltýnek
Předseda Zemědělského výboru PS ČR
Parlament České republiky
Sněmovní 4
118 26 Praha 1 – Malá Strana
E-mail: faltynecj@psp.cz

Ing. Dana Balcarová
Předsedkyně Výboru pro životní prostředí PS ČR
Parlament České republiky
Sněmovní 4
118 26 Praha 1 – Malá Strana

E-mail: balcarovad@psp.cz

Ing. Zbyněk Linhart

Předseda Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu PČR

Senát Parlamentu České republiky

Valdštejnské náměstí 17/4

118 01 Praha 1 – Malá Strana

E-mail: linhartz@senat.cz

Ing. Vladislav Vilímeč

Předseda Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR

Senát Parlamentu České republiky

Valdštejnské náměstí 17/4

118 01 Praha 1 – Malá Strana

E-mail: vilimecv@senat.cz

Přílohy:

Příloha I. Moravská Amazonie urychleně potřebuje adekvátní péči, správu a územní ochranu.
Společné prohlášení odborných společností k problematice ochrany jihomoravských luhů

<http://www.cspe.cz/spolecne-prohlaseni-odbornych-spolecnosti-k-problematice-ochrany-jihomoravskych-luhu>

Příloha II. Odpověď náměstka pro řízení Sekce lesního hospodářství Ministerstva zemědělství pana Mgr. Patrika Mlynáře

<http://www.cspe.cz/sites/default/files/downloads/news/28745-2020-mze-16210-vyjadreni-mze.pdf>

Příloha III. Stanovisko předsedy Českého národního komitétu mezivládního programu UNESCO Člověk a biosféra (Man and the Biosphere), PhDr. Ivana Ryndy, k problematice lužních lesů na soutoku Moravy a Dyje a k odpovědi pana Mgr. Patrika Mlynáře, náměstka pro řízení Sekce lesního hospodářství na Společné prohlášení odborných společností k problematice ochrany jihomoravských lužních lesů

<http://www.cspe.cz/sites/default/files/downloads/news/stanoviskopredsedycnkmab.pdf>